

آگاهی از اطلاعات و اصطلاحات بازرگانی بین المللی، امروزه برای افرادی که به فعالیت تجاری می پردازند به یک موضوع واجب تبدیل شده است. در این مقاله سعی کرده ایم تا به معرفی ۱۰ مورد از مهمترین اصطلاحات رایج در تجارت بین المللی بپردازیم.

اصطلاحات بازرگانی

۱. اسناد حمل (Shipping documents)

بارنامه به منزله سند قرارداد حمل، رسید دریافت کالا و سند مالکیت آن است و همچنین سندی است که زمان ادعای خسارت از شرکت بیمه می تواند به عنوان پشتوانه مورد استفاده واقع شود. جزئیات مندرج در بارنامه باید شامل موارد زیر باشد:
شرح کالا - علائم و یا شماره های تجاری - نام کشتی حامل - ذکر عبارتی که حاکی از وجود کالا در کشتی باشد - بنادر بارگیری و تخلیه - نام حمل کننده کالا - نام گیرنده کالا - نام و نشانی شخصی که ورود اجناس به اطلاع او می رسد هزینه حمل پرداخت شده یا قابل پرداخت در مقصد می باشد. تعداد نسخه های بارنامه که به صورت اصل صادر شده است - تاریخ صدور.

اظهارنامه کالا (Goods Declaration)

اطلاعاتی از کالا است که بر روی برگی که گمرک تعیین نموده تنظیم می شود. در این اظهارنامه اشخاص ذینفع روش گمرکی را که باید در مورد کالا اجرا شود ذکر می کنند و مشخصاتی را که از نظر گمرک برای اجرای آن روش لازم است قید می شود.

اظهارنامه مبدا (Declaration of Origin)

عبارت است از یک شرح مقتضی در رابطه با مبدا کالای ساخته شده که در موقع صدور کالا توسط سازنده، تولید کننده، تهیه کننده، صادر کننده یا هر شخص صلاحیت دار دیگری در فاکتور تجاری یا هر سند دیگری که مربوط به کالا باشد ذکر می شود.

گواهی بیمه (Insurance Certificate)

به اظهاریه امضا شده ای می گویند که حاکی از مبدا ساخت کالا است. **گواهی مبدا** توسط صادر کننده کالا و نماینده اش تهیه می شود ولی این گواهی در بعضی از کشورها باید روی فرم خاصی که حاوی تائید یک سازمان اداری مستقل (برای مثال اتاق بازرگانی) باشد صادر شود.

پیش فاکتور (Proforma Invoice)

سیاهه خریدی است که فروشنده از مبدا به عنوان پیشنهاد فروش، یا تعیین ارزش و شرایط فروش، صادر می کند. این سیاهه قبل از سفارش کالا باید به تایید مرکز تهیه و توزیع مربوطه رسد. پروفورما را پیش فاکتور نیز می نامند.

مانیفست (Manifest)

فهرست محمولات کشتی، قطار یا کاروانی از کامیونها که بیشتر از یک بارنامه دارند. در فارسی می توان آنرا فهرست کل کالا خواند که حاوی ریز کلیه برنامه های مربوط به محموله است. این فهرست کل زمانی عرضه می شود که محموله تجاری به گمرک مقصد می رسد.

سود بازرگانی (Commercial Profit)

علاوه بر حقوق گمرکی وجوهی نیز تحت عنوان سود بازرگانی طبق مصوب هیات وزیران به استناد قانون انحصار تجارت خارجی، قانون امور گمرکی و قانون مقررات صادرات و واردات از برخی کالاهای وارداتی اخذ می شود که به آن سود بازرگانی گفته می شود.

فلسفه وضع سود بازرگانی جدا از حقوق گمرکی صرفاً به این لحاظ بوده که هرگاه دولت لازم بداند که به منظور حمایت از تولیدات یا صنایع کشور میزان آن را تغییر دهد، در حالیکه اگر این وجوه کلاً در قالب حقوق گمرکی وصول می شود. بر طبق قانون می بایست مجلس آن را تعیین کند، لذا هر تغییر احتمالی آن مستلزم انجام مقدمات و طی تشریفات متداول و صرف زمان نسبتاً زیادی است. در حالی که این وجوه ممکن است هر سال محتاج تغییر باشد لذا با تصویب هیات دولت، این تغییر با سهولت انجام می گیرد.

سیاهه تجاری (Commercial Invoice)

صورتحسابی است که به موجب آن هزینه کالا به حساب خریدار منظور می شود. سیاهه باید دارای موارد زیر باشد: تاریخ - نام و نشانی خریدار و فروشنده - شماره سفارش یا قرارداد - مقدار و شرح کالا - قیمت واحد - شرح هر گونه هزینه اضافی توافق شده که در قیمت واحد منظور نشده است - ارزش کل کالا - وزن کالا - تعداد بسته ها - علایم و شماره های حمل - شرایط تحویل و پرداخت.

کارنه تیر (TIR Carnet)

کارنه تیر سند ترانزیتی بین المللی کالا از راه زمینی است که در مبدا صادر می شود و به موجب آن کالا از کشورهای بین راه تا مقصد که به طور ترانزیت عبور می کند. با این سند نیازی به انجام تشریفات ترانزیت در مرز ورودی و خروجی هر کشور نخواهد داشت.

وزن قانونی (Declaration of gross weight)

وزن قانونی یعنی وزنی که طبق قانون برای مقاصد معین تعیین شده یا می شود. در قانون گمرک نیز این وزن عبارت از وزن ناخالص (وزن با ظرف Gross Weight) (منهای وزن تقریبی) (اوزان ظروف در قانون گمرک مشخص شده) ظرف. وزنی که به این ترتیب به دست می آید. برای محاسبه حقوق گمرکی و عوارض ورودی در مواردی که این حقوق از روی وزن اخذ می شود به کار می رود.

استریپ (strip)

استریپ در زبان تجارت به معنی تخلیه کالا از [کانتینر](#) و انتقال به کامیون است که معمولاً توسط لیفتراک انجام می گیرد.

مراحل انجام عملیات استریپ

خدمات اسنادی اولین گام در عملیات استریپ است. این خدمات به ترتیب عبارت است از:

ارائه لیست جا به جایی به محوطه استریپ، مراجعه صاحب ترخیص کار با در دست داشتن برگه جا به جایی و عملیات استریپ نیز بخش های جداگانه ای دارد که شامل چهار مرحله می شود:

- فک پلمپ در حضور نماینده ی صاحب کالا
- خالی کردن بار با کارگر یا لیفتراک

- انتقال کانتینر خالی به دپو کشتیرانی
- تحویل رسید کانتینر

استافینگ (stuffing)

استافینگ نیز به تخلیه کالا از کامیون و بارگیری یا انتقال آن به کانتینر گفته می‌شود که معمولاً توسط لیفتراک انجام می‌شود.

در این فعالیت، بار از درون کانتینر تخلیه شده و Stuffing یعنی بار دوباره داخل کانتینر پر شده که توسط دستگاه‌های مجهز و نیروهای متخصص در پایانه‌های کانتینری و غیر کانتینری و انبارها انجام می‌شود.

مراحل عملیات استافینگ نیز در ۹ مرحله انجام می‌شود. این مراحل عبارتند از:

- ارائه نامه کشتیرانی به محوطه ی نگهدارنده ی کانتینر
- تحویل لیست رسوب کانتینر به واحد عملیات
- ثبت در سیستم اسنادی و زدن پذیرش
- مراجعه بار شمار و کشنده به ترمینال کانتینر خالی جهت انتقال کانتینر
- در صورتی که کانتینرها سالم بود:
- ثبت کانتینرهای ورودی دی سیستم هند هلد
- چیدمان بار درون کانتینر به شکل کارگری یا لیفتراکی
- چک کردن بار پس از تائید نماینده صاحب کالا و پلمپ محوطه و پلمپ کشتیرانی
- مراجعه به پورت اپراتور و قرار دادن کانتینر در لیست کشتی
- هماهنگی و تحویل کانتینر به پورت اپراتور و اخذ رسید با مهر

خدمات استافینگ بیشتر برای بارگیری کالا به منظور صادرات انجام می‌شود. یکی از انواع استافینگ، «کراس استافینگ» است؛ در این روش حمل و نقل دریایی، کانتینر حاوی محموله از یک کشتی به کشتی دیگر انتقال می‌یابد.